

Majandus- ja Kommunikatsiooniministreeium
info@mkm.ee

Teie: 30.01.2025 nr 13-3/373-1
Meie: 21.02.2025 nr 3-1.1/2025/648

V.a. Külli Siim

Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu trassikoridori asukoha alternatiividest ja uuringute lähteseisukohtadest

Küsite oma 30.01.2025 RMKle saadetud kirjaga arvamusi Eesti-Läti neljanda elektriühenduse riigi eriplaneeringu trassikoridori asukoha alternatiividele ja uuringute lähteseisukohtadele. Planeeringualas on ka riigimaa kinnistuid, milliste riigivara volitatud asutuseks on RMK.

Olles tutvunud eriplaneeringu kaardimaterjalide ning lähteseisukohtade ja mõjude hindamise programmiga, avaldame järgmist:

- Leiame, et üldprintsipiis tuleks trassikoridori valikul eelistada võimalikult palju olemasolevaid trasse, et rajatav taristuobjekt mõjutaks võimalikult vähe metsamaa pindala vähenemist ja seeläbi ka elurikkust. Järvakandi-Paide lõigus, kus olemasolev elektritaristu puudub, eelistame RMK vaatevinklist lõunapoolsemaid trassialternatiive 5 või 6. Kui olemasoleva trassi kasutus on välistatud, siis tuleks eelistada avatud maastikke, kus koormus keskkonnale, loodusele, maamajandussektorile ja taastuvale bioressursile on väiksem.
- Teeme ettepaneku täiendada koostatavate uuringute lähteülesandeid eesmärgiga uurida alternatiivi, kus kogu maismaa ulatuses kasutatakse maakaablit, sh uuritakse õhuliini ja maakaablit mõjusid komplekselt nii, et võetaks maakaabli suurema ehitusmaksumuse kõrval arvesse ka kõiki teisi mõjusid, näiteks säästu maakasutuses, ökoloogilisi ja sotsiaalseid aspekte, sh võimalust maakaabli puhul jääda maksimaalses mahu olemasolevasse trassikoridori ja seeläbi vähendada mõju looduskeskkonnale (sh vajadusel läbitavatele Natura aladele) ning täiendavate kompensatsioonide ja kasutusõiguste seadmisest tulenevat lisakulu.
- Teeme ettepaneku täiendada majandusmõjude hindamise lähteülesande peatüki 4 kriteeriumite tabelit maa väärtuse languse kriteeriumiga. Kui põllumajanduslikku tootmist piirab kavandatav õhuliin ainult postialuse maa ulatuses, siis metsakasvatusest langeb välja kogu kaitsevööndi alune maa-ala (st 0,8 ha 100 m liini kohta ühe ja 1,2 ha 100 m kohta kahe kõrvuti asuva liini puhul). Maaomanikule (sh riigile kui maaomanikule) on sellest tulevikus saamatajääva tulu osas piisavalt suur mõju, et seda planeerimisfaasis arvesse võtta. Selle

kulu hindamise metoodiline oskusteave on olemas Eesti Maaülikooli Metsanduse ja Inseneeria instituudis olemas ning lähteandmetena on võimalus kasutada nii Metsaregistri andmeid kui nende puudumisel tuletada vajalikud lähteparametrid kameraalselt mullakaardi, taimkatte kõrgusmudeli ning metsandusliku ortofoto kombinatsioonis ekspertarvamusena.

- Teeme ettepaneku täiendada Kotlandi-Paiküla trassialternatiivide kirjeldusi variandiga, kus ida-lääne suunalises lõigus on mööda olemasolevat liinikoridori kavandatud kaks kõrvuti asetsevat liini ja lõikudes, kus elamute paiknemine seda ei võimalda, toimub liinikoridoride lahknemine.
- Täpsustame, et trassialternatiivide kirjelduses toodud kohanime Järvakandi korrektsem sisseütlev kääne on Järvakandisse asemel Järvakanti.
- Juhime tähelepanu, et trassialternatiivide kirjelduses toodud joonis 38 ei ole ilmselt õige, kuna on identne joonisega 37.
- Teeme ettepaneku täiendada Lihula-Rumba trassialternatiivide 3 ja 6 selgitavaid tekste, kuna kaardil kulgevad nad samas kohas, siis praegu jääb nende erisus ebaselgeks.
- Teeme ettepaneku täiendada Rumba-Järvakandi trassialternatiivide 5 ja 6 selgitavaid tekste, kuna kaardil kulgevad nad samas kohas, siis praegu jääb nende erisus ebaselgeks.
- Teeme ettepaneku planeeringu järgmistes etappides näha trassilõikudes, kus olemasolev õhuliin demonteeritakse, ette võimalus maaomaniku soovil liinikoridori taasmetsastamiseks antud kasvukohale sobiva puuliigiga arendaja kulul. Ettepanek lähtub põhimõttest, et taastataks demonteeritava liini rajamise eelne seisukord.
- Teeme ettepaneku kavandada planeeringu järgmistes etappides loodusoludelt sobivates liinilõikudes nende edasine kasutus pool-looduslike kooslustena (võttes arvesse, et ökoloogiliselt väärtuslik kooslus kujuneb seal järjepideva hoolduse tulemusena pika ajaperioodi jooksul). Kuna pärandniitude loomine on riiklikult oluline prioriteet, siis võimaldab selline lahendus kasutada avamaastiku vajadusega kaitsevööndi osi pärandniiduna ja jätkata muudel analoogsetel aladel nende raadamise asemel metsakasvatusega. Ettepanekut toetab ka Rohetiigri Maakasutuse teekaardi 2040 meede 3.3.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Jürgen Kusmin
RMK Kinnisvaraosakond
Planeeringute spetsialist
jyrgen.kusmin@rmk.ee; 505 3387

Koopia: info@kliimaministeerium.ee, maaruum@maaruum.ee